

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5121202885
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5121202885.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: Q. H., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, dieťa rodičov: matka O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N., S. XD, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Mestická, Slovíková, s.r.o. so sídlom Žilina, Hviezdoslavova 6 a otca: H. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. - W., W. XX, o neodkladnom opatrení, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Žilina, č.k. 30P/58/2021-66 zo dňa 22. apríla 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu vo výroku, ktorým dočasne zveril maloletého Q. do osobnej starostlivosti matky **p o t v r d z u j e**.

Vo výroku o úprave styku otca s maloletým Q. uznesenie prvoinštančného súdu **m e n í** tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým Q. každý nepárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., každý nepárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý páry týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.30 hod. a každý páry týždeň vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.30 hod..

Otec maloleté dieťa prevezme od matky v mieste bydliska maloletého dieťaťa a po skončení stretnutia odovzdá matke v mieste bydliska dieťaťa.

Matka **j e p o v i n n á** dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a v určenom čase mu ho v mieste bydliska dieťaťa odovzdať.

Neodkladné opatrenie **p l a t í** na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd dočasne zveril maloletého Q. do osobnej starostlivosti matky, otcovi umožnil stretávať sa s mal. Q. každý nepárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý páry týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že otec si dieťa prevezme v mieste matky bydliska mal. dieťaťa a po skončení stretnutia matke odovzdá na tom istom mieste. Matka je povinná dieťa na stretnutie s otcom pripraviť a v určenom čase mu ho v mieste bydliska odovzdať. Trvanie neodkladného opatrenia obmedzil na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. S poukazom na platnú právnu úpravu, vyjadrenie otca, správu z prešetrenia pomerov kolíznym opatrovníkom u matky i otca, po preskúmaní návrhu matky dospel k záveru, že je potrebné bezodkladne upraviť práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu. Rodičia nežijú v spoločnej domácnosti, nedokážu sa dohodnúť na úprave styku, na podklade čoho uzavrel, že úprava práv a povinností je jednoznačne v záujme maloletého dieťaťa. Starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje matka, otec so zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti matky súhlasí. Matke prispieva na výživu dieťaťa, styk otca s dieťaťom sa realizuje pravidelne, avšak medzi rodičmi dochádza k nezhodám ohľadne rozsahu stretávania. Pri úprave styku zohľadnil návrh matky, vyjadrenie otca, ako i rozsah,

v akom sa stretávanie doteraz realizuje. U otca má dieťa vytvorené vhodné podmienky na realizáciu stretnutí, otec sa vie o dieťa postarať, rozsah styku upravil v zmysle návrhu matky s prihliadnutím na to, že takýto rozsah stretávania otca zodpovedá i aktuálne realizovanému styku. Za veľmi dôležité považoval, aby dieťa vnímalo vo svojom živote prítomnosť obidvoch rodičov, aj keď nežijú v spoločnej domácnosti s tým, že po vykonanom dokazovaní môže súd vo veci samej rozhodnúť o rozsiahlejšej úprave styku otca, a to i počas prázdnin.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie otec mal. dieťaťa s poukazom na ust. § 365 ods. 1 písm. f), g), h) CSP. Žiadal uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a odvolaniu vyhovieť v intenciách otcom formovaného petitu. V prvom rade považoval za potrebné vyjadriť súhlas so zverením mal. Q. do osobnej starostlivosti matky s tým, že s pribúdajúcim vekom mal. Q., s ohľadom na jeho napredujúci vývin, má ako otec prirodzene zvýšený záujem na častejších stretnutiach so synom. Pôvodne matka k uvedenému výhrady nemala, tieto začala prejavovať až v období nedávnej minulosti pred podaním návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia. Kategoricky poprel tvrdenia matky, že by mal matku „neustále napádať, kričať na ňu, vyhrážať sa jej políciou“, i keď nepopiera, že počas výmeny názorov medzi ním a matkou v niektorých prípadoch prevládajú emócie, sú to emócie na strane oboch rodičov, avšak nedá sa konštatovať, že by matku neprípustným spôsobom napádal alebo sa jej vyhrážal. Zo strany matky mu bol doručený návrh dohody, ktorý nemohol a nemal záujem akceptovať, nakoľko nielenže nekorešpondoval s jeho predstavou o plnohodnotnom styku so synom, ale najmä nezohľadňoval najlepší záujem mal. Q.. Návrh matky neodrážal a nezaručoval zachovanie rovnakých práv a povinností oboch rodičov, matkou navrhovanú úpravu styku nepovažuje za dostatočnú a adekvátnu. S návrhom otca na uzatvorenie rodičovskej dohody matka bez akéhokoľvek vysvetlenia, či zaujatia relevantného stanoviska, nesúhlasila a podala návrh na úpravu rodičovských práv a povinností, ako i návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Vo výroku uznesenia o intervale styku otca so synom je pre otca primárne zarážajúce a zo strany matky nevysvetlené, z akého dôvodu matka a následne i súd zužuje styk otca so synom len na víkendy a nepárny týždeň pár hodín v rámci jedného dňa. Otec má vytvorené všetky predpoklady na plnohodnotnú starostlivosť o syna, okrem materiálnych (vlastná, plne vybavená izbička pre Q. v dome obývajúcim otcom, všetky veci potrebné pre výchovu a starostlivosť), ako i predpoklady osobnostné. Otec má so synom Q. vynikajúci, srdečný vzťah, syn Q. sa na styk s otcom vždy veľmi teší a po uplynutí matkou stanovenej doby styku nechce od otca odísť. Uvedené bolo konštatované i v správe kolízneho opatrovníka a následne premietnuté do odôvodnenia uznesenia. Otec sa má vždy snahu s matkou dohodnúť, matku pravidelne kontaktoval, žiadal ju o umožnenie styku s dieťaťom, vždy sa jej snažil vyjsť v ústrety, čo však bolo v poslednej dobe zo strany matky sabotované. Zastal názor, že v zmysle § 24 ods. 2 Zákona o rodine nepochybne spĺňa podmienky na zverenie mal. Q. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, avšak jeho cieľom nie je syna vytrhnúť zo zaužívaného režimu, na ktorý je zvyknutý, nemá záujem spôsobiť v živote dieťaťa zásadnejšie zmeny a nechce „silou-mocou“ o syna v kontexte osobnej striedavej starostlivosti s matkou „zápasit“. Na druhej strane, s úpravou styku tak, ako je ďalej určená uznesením prvoinštančného súdu nesúhlasí. Má zato, že táto nesleduje najlepší záujem mal. Q., nakoľko plnohodnotnú starostlivosť a výchovu syna otec zabezpečí iba spôsobom širšieho styku. V tejto súvislosti poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 10.08.2016, sp.zn. 14CoP/28/2016, nález Ústavného súdu SR zo dňa 03.08.2017, II.ÚS 361/2016 s tým, že nezistil žiadne relevantné skutočnosti, pre ktoré by mu malo byť bránené v styku so synom aj počas bežného týždňa častejšie, obzvlášť v prípade, ak tomu tak bolo i v minulosti. Prvoinštančným súdom dočasne upravený styk nekorešponduje s právnymi princípmi rovnosti rodičovských práv, resp. princípom najlepšieho záujmu dieťaťa spôsobom plnohodnotného styku maloletého s otcom. Uviedol, že i po vydaní uznesenia matka na žiadosť otca umožnila stretnúť sa so synom častejšie ako v rozsahu určenom v uznesení o nariadení neodkladného opatrenia. Predložil vzájomnú sms-komunikáciu s matkou, z ktorej jednoznačne vyplýva, že umožňovala otcovi styk oveľa intenzívnejšie, ako je tomu spôsobom určeným v odvolaní napadnutom uznesení. Žiadal preto zmeniť odvolaním napadnuté uznesenie a umožniť otcovi stykať sa s mal. Q. každý nepárny týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.30 hod., každý nepárny týždeň od piatku od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod., každý párný týždeň v utorok od 15.00 hod. do 18.30 hod., každý párný týždeň vo štvrtok od 15.00 hod. do 18.30 hod..

3. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca žiadala uznesenie prvoinštančného súdu ako správne potvrdiť. Uviedla, že stretávanie otca s maloletým je v rámci neodkladného opatrenia upravené v zmysle doposiaľ realizovaného stretávania otca s maloletým dieťaťom, čo bolo zistené i kolíznym opatrovníkom pri šetrení pomerov. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podala v snahe eliminovať častejšie výmeny

názorov medzi rodičmi, ako i zabrániť čoraz častejším zmenám termínov stretnutí otca so synom, ktoré negatívne ovplyvňovali zaužívaný denný režim dieťaťa, vopred plánovaný program matky a maloletého, v dôsledku čoho bola požiadavka fixnej, súdom nariadenej dočasnej úpravy potrebná a vhodná. Pokiaľ sa týka otcom predloženej sms-komunikácie, uviedla, že otec správy vybral účelovo v rámci obdobia posledných 6 mesiacov, vybral len tie, ktorými môže preukázať, že sa s maloletým stretol v rozsahu 1 deň navyše, čomu matka bola ochotná vyhovieť. Za nie bez významu považovala, že od podania návrhu o úpravu rodičovských práv a povinností a od nariadenia neodkladného opatrenia došlo k výraznej zmene správania otca. Napriek tomu, že v minulosti otec prispieval na výživu maloletého sumou vo výške 200,- € mesačne, od apríla 2021 sám svojvoľne túto krátil, vyživovaciu povinnosť si plnil vo výške 100,- € mesačne s odôvodnením, že je ochotný platiť viac, ak bude mať syna aj nad rámec rozsahu úpravy styku, ako bol upravený uznesením súdu. Dieťa má u otca iný denný režim než u matky, iný časový harmonogram kúpania, stravovania, čo pri častejších stretávaní otca so synom a častejšom striedaní prostredí nie je vhodné vzhľadom na vek dieťaťa. Za bežné považovala, že toto po ukončení styku nechce od otca odísť, maloletý tiež nechce odísť od matky v čase, kedy má dôjsť k stretnutiu s otcom, nakoľko má na ňu vytvorené silné citové väzby, to sa prejavuje i počas návštev u starých rodičov. Sama hľadá možnosti dohody medzi rodičmi, čo sa týka úpravy styku, uvedomuje si, že je v najlepšom záujme dieťaťa, aby komunikácia medzi rodičmi bola bezproblémová, nedochádzalo medzi nimi k emočne nabitým výmenám názorov. Je ochotná až do rozhodnutia vo veci samej reagovať na požiadavky otca a v prípade výnimočných okolností, či odôvodnenej potreby po dohode pozmeniť deň stretnutia s maloletým, v kontexte aktuálnej situácie. Ako vyplynulo aj zo správy kolízneho opatrovníka a odôvodnenia uznesenia súdu, je stretávanie otca s maloletým v miere, v akej sa realizuje v súčasnosti, plne adekvátne, dostačujúce, jeho rozšírenie v rámci dočasnej úpravy na čas do rozhodnutia vo veci samej nie je vhodné.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca necítil potrebu sa osobitne vyjadrovať, nevzniesol návrhy na doplnenie dokazovania a súhlasil, aby odvolací súd rozhodol bez nariadenia termínu pojednávania.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 a § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario vo výroku, ktorým prvoinštančný súd dočasne zveril mal. Q. do starostlivosti matky, uznesenie prvoinštančného súdu potvrdil. Vo výroku, ktorým upravil styk otca s mal. Q., uznesenie prvoinštančného súdu zmenil spôsobom uvedeným vo výrokovej časti uznesenia.

6. Podľa čl. 41 ods. 4 Ústavy starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

7. V súčasnosti existuje široká zhoda na podporu myšlienky, že pri rozhodovaní príslušných orgánov verejnej moci týkajúceho sa detí musí byť ich najlepší záujem prvoradým hľadiskom rozhodovania.

8. Je v záujme dieťaťa zabezpečiť jeho rozvoj v zdravom prostredí. Rodičia nesmú profitovať z takých opatrení alebo krokov, ktoré by v konečnom dôsledku poškodzovali zdravie a zdravý vývoj dieťaťa.

9. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti súdmi s právnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

10. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného, rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

11. V prípade, keď súdy rozhodujú o úprave styku rodičov s dieťaťom je nutné vychádzať z toho, že právo oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove,

s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov. Rozhodnutím súdu by tomuto dieťaťu malo byť umožnené stykať sa s oboma rodičmi v takej miere, aby bol postulát rovnakej rodičovskej starostlivosti čo najviac naplnený.

12. Vychádzajúc z uvedeného po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že vzhľadom na skutočnosti, ktoré vyplynuli z doposiaľ vykonaného dokazovania tak, ako sú osvedčené v spise, mal. Q. má s otcom veľmi dobrý vzťah, chodí k nemu rád. Otec býva v rodinnom dome pri svojich rodičoch, maloletý má v dome svoju izbu, pri dome je záhrada, kde trávia veľa času. Otec sa synovi venuje, má záujem podieľať sa aspoň prostredníctvom styku na jeho výchove v čo najširšom rozsahu. Maloletý navštevuje predškolské zariadenie, čo znamená, že po vyzdvihnutí, či už matkou alebo otcom, sa môže plne venovať voľnočasovým aktivitám. Ani z vyjadrenia matky odvolací súd nezistil také skutočnosti, pre ktoré by prípadný častejší styk syna s otcom nebol v záujme maloletého dieťaťa. To, že má u otca iný režim ako u matky, je prirodzené, naviac, dieťa je prispôsobivé a vie sa podriaďiť režimu, aký mu ten ktorý rodič nastaví. Preto ani námietky matky v tomto smere odvolací súd nepovažoval za relevantné v tom zmysle, že by na ich podklade bolo potrebné styk otca s maloletým minimalizovať, resp. frekvencie styku obmedziť. Za podstatné odvolací súd považoval, že mal. Q. je vo veku, keď sa nemusí pripravovať na školské vyučovanie a teda, pokiaľ otec má záujem vyzdvihnúť dieťa z predškolského zariadenia a zabezpečiť mu plnohodnotnú starostlivosť, niet žiadneho rozumného dôvodu na to, aby nevytvoril reálne možnosti k tomu, aby sa styk mohol realizovať otcom požadovaným spôsobom. V rámci rozhodovania o úprave styku je potrebné dbať a zohľadňovať zabezpečenie plnohodnotného výkonu rodičovských práv druhého rodiča tak, aby dieťa cítilo nielen jeho citové zázemie, ale i oporu a spolupatričnosť. Je potrebné si uvedomiť, že obaja rodičia majú rovnaké práva a povinnosti vo vzťahu k dieťaťu, teda aj nimi poskytovaná starostlivosť a výchova by mala byť poskytovaná rovnocenne. Ani to, že rodičia spolu nežijú, neznamená, že možno práva niektorého z rodičov bez akéhokoľvek závažného dôvodu obmedziť, najmä pokiaľ nebolo preukázané, že by doposiaľ realizovaný styk dieťaťa s rodičom dieťa akýmkoľvek spôsobom traumatizoval, príp. by ohrozoval jeho zdravý fyzický, psychický vývoj. Uvedené v danom prípade tvrdené, ani preukázané nebolo. Vychádzajúc preto z veku mal. Q., jeho vzťahu k obom rodičom, najmä otcovi, odvolací súd dospel k záveru, že je v jeho záujme, aby i otec sa plnohodnotne podieľal na jeho výchove. Odvolaniu otca preto v plnom rozsahu vyhovel.

7. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)